

Nr 64

Av herr Eliasson m. fl., om förhöjd pension åt förre konduktören
J. G. Söderberg.

Genom statens övertagande av enskilda järnvägsföretag har de enskilda järnvägarnas pensionskassa och de därmed förenade förpliktelserna också övertagits av staten. I kassornas reglemente föreskrevs att medlemmar, som avgick före stadgad pensionsålder, ägde rätt att, mot erläggande av såväl egen som företagets pensionsavgift, vid pensionsålderns inträde erhålla full pension. Många befattningshavare begagnade sig också av denna möjlighet, bland dem vissa som på grund av med läkarintyg styrkt sjukdomstillstånd anhöll om förtidspension enligt § 9 i pensionsreglementet.

På grund av penningvärdets fall har pensionen för bl. a. dessa från enskilda järnvägsföretag till staten överförda befattningshavare varit föremål för justering senast vid 1949 års riksdag. I en kunglig kungörelse den 28 juni 1946 (nr 520) angående dyrtidshjälp åt vissa pensionärer från av staten övertagna enskilda järnvägar m. fl. undantogs emellertid bl. a. de befattningshavare, som avgått före inträdd pensionsålder och som använt sig av den berörda förmånen att stå kvar i pensionskassan till uppnådd pensionsålder.

Vid införandet av detta undantag torde icke tillräckligt ha beaktats att det här var fråga om en mycket oenhetlig kategori befattningshavare. Den största delen har kanske avgått för att söka sig andra förvärvskällor medan andra avgått på grund av sjukdom. Framför allt för dessa sistnämnda har den generella undantagsregeln medfört ogynnsamma konsekvenser i synnerhet de fall där det är fråga om befattningshavare med många tjänstår, som avgått vid relativt hög ålder.

Kammarrätten och Kungl. Maj:t har haft tillämpningen av den ovan nämnda undantagsregeln uppe till prövning. Båda instanserna har avslagit begäran om höjning av utgående pension. Det gäller en befattningshavare, förre konduktören J. G. Söderberg, vilken sammanlagt har 45 tjänstår vid enskild järnväg. Söderberg, född 1884, anställdes vid dåvarande Lidköping—Skara—Stenstorps järnväg år 1898. Under tiden 1902 till 1904 var Söderberg fast anställd vid Svea ingenjörkår. Från hösten samma år till juni 1944 hade Söderberg ordinarie anställning vid förutnämnda järnvägsföretag. Efter avgång på egen begäran ur järnvägens tjänst vid utgången av juni månad 1944 — utan rätt till genast börjande pension och i följd därav

även utan rätt till dyrtidshjälp enligt kungl. kungörelse den 28 juni 1946 (nr 520) — kvarstod han som fristående delägare i pensionskassan enligt kassans regler. Vid uppnådd pensionsålder, 63 år, kom Söderberg i åtnjutande av hel pension från kassan med 1 837 kronor för år från och med den 1 mars 1947, varjämte han från bolaget uppburit särskild dyrtidshjälp med 334 kronor för år. Från och med den 1 juli 1948, då staten övertog nämnda järnväg, har pensionen, som utbetalats av staten, utgjort 2 171 kronor för år.

Söderberg har genom att han på grund av sjukdom tvingats ta avsked vid 60 års ålder — pensionsålder för motsvarande befattningshavare vid statens järnvägar är 60—63 år — kommit att erhålla en i förhållande till tjänst-åren osedvanligt låg pension endast därför att han avgått vid sådan tidpunkt att § 9 i berörda pensionsreglemente kommit att tillämpas. Även om de pensionsförmåner Söderberg erhåller kan sägas utgå efter gällande bestämmelser synes rättvisa och billighet tala för att Söderberg i pensions-hänseende jämställas med sådan befattningshavare vid enskild järnväg, som avgått med pension före järnvägens förstatligande. De många tjänst-åren och åldern vid avgången bör enligt vår mening utgöra tillräckliga skäl härför.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta tilldela förre konduktören
J. G. Söderberg pension motsvarande den som tillkommer
före detta befattningshavare vid enskild järnväg, som av-
gått med pension vid järnvägens förstatligande.

Stockholm den 20 januari 1955

Rolf Eliasson

Walter Sundström

Lisa Johansson

J. Onsjö

O. Malmberg,
Skövde

Nils Odhe

Gunnar Larsson
i Luttra